

# Vesilahden kunnan lausunto Pirkanmaan vaihemaakuntakaavaluonnoksesta ”Elonkirjo ja energia”

## Elonkirjo:

Maaseudun toimintaympäristö kehittyy voimakkaasti. Ruuantuotannon tavat monipuolistuvat maatiloilla (vertikaaliviljely, vesiviljely, ilmailjely jne.). On toivottavaa, ettei Vesilahden kunnan ydinalueille osoitettu valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen merkintä estäisi maaseutuelinkeinojen kehittymistä ja merkittäviä infrastruktuuri-investointeja syntymästä. Yhä useampi toimija haluaa vähentää logistiikan aiheuttamia ympäristövaikutuksia, jolloin toimintoja halutaan keskittää maatilojen läheisyyteen. Tämä luo mahdollisuuden agroekologisten alueiden rakentumiselle ja kehittymiselle.

Vesilahden maaseutuelinkeinojen kehittämisen tukeminen kaavallisesti auttaa myös seutua vastaamaan tuleviin toimintaympäristömuutoksiin, joihin kuuluvat mm. uusi ilmastolaki, kansallinen kiertotalouden green deal sekä elinkeinoelämän rakennemuutos ja vihreä siirtymä. Talouden kaksoissiirtymä tulee nostamaan seudun jalostusastetta, omavaraisuutta ja ruokatuotannon huoltovarmuutta ja Vesilahti voi toimia tärkeänä toimijana tässä seudullisessa ekosysteemissä. Vesilahden kunta toivoo, että maakunnan eri alueita ja niiden vahvuuksia tunnistetaan vaihemaakuntakaavatyössä ja tehdään valintoja siinä, mitkä alueet ovat parhaita tiettyjen toimintojen kehittämiseksi. Tämä johtaa selkeämpään seudulliseen strategiseen aluesuunnitteluun, kuntarajat ylittävään yhteistyöhön ja vähentää kuntien mahdollista päällekkäistä suunnittelua. Lisäksi tämä edesauttaa jatkossa seudun hankkeiden rahoitusta, koska ylikunnalliset ja isot hankkeet ovat kiinnostavampia myös rahoittajien silmissä.

Maaseutuelinkeinojen energiainvestoinnit turvaavat Pirkanmaan omavaraisuutta niin energian, kuin esim. lannoitteidenkin osalta. Vesilahden kunta esittää, että asia huomioidaan mk1-kaavamerkinnän (Maaseutuelinkeinojen kehittämisen kohdealue) selitteessä. Tarkennusta toivotaan siihen, koskevatko kaavaslostuksen MK-alueita koskevat kirjaukset myös MK-1 merkintöjä. Vesilahden kunta toivoo mk1-merkintää myös Narvan myllyn kohdalle, jonka alueella on käynnissä hanke biokaasulaitoksen perustamiseksi.

Vesilahden kunnan näkemys on, että taajamatoimintojen aluetta olisi laajennettava kartassa 2 kohti Lempäälää esim. Metsämantereen kohdalla, sillä tämä on yhdyskuntarakenteen luonnollinen laajenemissuunta mm. joukkoliikenteen kehittämisen vuoksi. Taajamatoimintojen aluetta on laajennettava myös vireillä olevan Vesilahdentien eteläisen osayleiskaavan luonnoksen osoittamille alueille. Myös Koskenkylän keskusta tulisi osoittaa taajamatoimintojen alueeksi.

Vesilahden kunta tunnistaa myös, että elonkirjon teemoja tukemalla voidaan mahdollistaa Vesilahden vahvuuksien kehittäminen palveluissa, jotka liittyvät hyvinvointia edistävään elinympäristöön, liikkumisen edistämiseen, luonto-orientaation mahdollistavaan mielen hyvinvointiin sekä arjen turvallisuuteen.

## Energia:

Vaihemaakuntakaavassa käsitellään energia-asioita mm. uusien voimalinjojen sijoittautumisen saralla. Vesilahden kunta ei täysimääräisesti pääse hyötymään esimerkiksi mk1-merkinnän luomista mahdollisuuksista ilman, että kunnan alueelle osoitetaan tarvemerkinä voimalinjalle, sillä se on uusiutuvan energiatuotannon kuntaan sijoittautumisen edellytys.

Voimalinjan saaminen Vesilahden kunnan alueelle on myös huoltovarmuuskysymys. Energiantuotanto Suomessa puhdistuu ja hajautuu, ja tuotannon häiriötilanteiden selättämisessä siirtoverkon kattavuuden

merkitys kasvaa. Maaseutu on optimaalista hajautetun energiantuotannon, kuten aurinkoenergian, tuotantoaluetta.

Vesilahden kunnan tahtotila on, että mk1-merkinnän lisäksi kaavakartalla esitettäisiin myös voimalinjan tarvemerkintä, sillä muutoin mk1-merkinnän tarkoitus jää konkretisoitumatta. Maakuntakaavan yhtenä tavoitteena kuitenkin on, että se vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiantuotannolle maakunnan alueella. Hajautettu uusiutuvan energian tuotanto on kaavan tavoitteiden mukaista.

Mk1-merkintä on Pirkanmaan maakuntaliitolta saatujen tietojen mukaan kaavamerkintänä suositteleva kehittämisperiaatemarkintä, ei määräävä merkintä. Myöskään ko. merkinnällä ei ole Vesilahden kunnan osalta aluerajausta, vaan sen vaikutusalue arvioidaan jatkosuunnittelussa. Mk1-merkintä kohdistuu kaavaluonnoksessa Vesilahteen siten, että merkinnän selitteen mukaan "Vesilahden keskustan eteläpuoleisen alueen suunnittelussa varaudutaan hajautetun energiantuotannon ja -siirtoverkostojen kehittämiseen."

Vesilahden kunta pidättää itsellään oikeuden lausua kaavahankkeen ehdotusvaiheiden aikana laaditusta kaava-aineistosta myöhemmin erikseen.